

«ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΓΟΡΙΕΣ - ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ.»

I) ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ:

A) Οι Σχολές Επανάληψης:

Ανάμεσα στους διάφορους τρόπους μυητικής διαδικασίας και διάπλασης, οι Μυητικές Σχολές, έχουν χρησιμοποιήσει και την Επανάληψη, ή για να το πούμε περισσότερο «Τεκτονικά» την «Σφυρηλάτηση». Οι «Μυητικές Σχολές της Επανάληψης», λέγεται ότι πρωτοπαρουσιάστηκαν στην Αρχαία Αίγυπτο, όπου ήταν γνωστό ήδη, το «Σύστημα Στοάς», ένα Σύστημα Οργάνωσης & Διοίκησης, που χρησιμοποιείται και σήμερα ακόμη, από πολλές Μυητικές Σχολές & Οργανώσεις, όπως: ο Ροδοσταυρισμός, ο Ναϊτισμός, ο ΕλευθεροΤεκτονισμός, ο Μαρτινισμός, εν μέρει ο Σουφισμός κ.α. Σ' αυτές τις Σχολές, γινόταν δημόσια ή ιδιωτικά Επανάληψη, σε τακτές ημέρες και σε μερικές Σχολές, ακόμη και κάθε μέρα, ολοκλήρης της Διδασκαλίας, σε συνοπτική μορφή, των Επιστημών που μπορούσε να μάθει κανείς σ' αυτές. Καμιά φορά, αυτή η Επανάληψη κρατούσε μian εβδομάδα ή ένα μήνα. Χάρη σ' αυτές τις Επανάληψεις, οι άνθρωποι που είχαν διδαχτεί αυτά τα μαθήματα, δεν έχαναν την επαφή τους με τη Σχολή και διατηρούσαν στη μνήμη τους όλα όσα είχαν μάθει. Καμιά φορά έρχονταν από πολύ μακριά, μόνο και μόνο για να ακούσουν την επανάληψη και έφευγαν νιώθοντας ανανεωμένους τους δεσμούς τους με τη Σχολή. Η Διδασκαλία γινόταν με ιδιαίτερη ιεροπρέπεια και αυτές οι μέρες είχαν ένα συμβολικό νόημα.

Το κυριότερο εργαλείο των Παραδοσιακών Σχολών της Επανάληψης, είναι η Τελετουργία. Κάθε Τελετουργία έχει αξία αν εκτελείται χωρίς αλλαγές, όταν επαναλαμβάνεται. Μια τελετουργία είναι ένα βιβλίο, που μέσα σ' αυτό είναι πάρα πολλά γραμμένα. Όποιος καταλαβαίνει, μπορεί να το διαβάσει. Μια Τελετουργία συχνά περιέχει πάνω από εκατό βιβλία.

Πιστεύω, ότι ως επί το πλείστον, ο Ροδοσταυρισμός, ο ΕλευθεροΤεκτονισμός και ο Μαρτινισμός είναι Τελετουργικές Σχολές Επανάληψης ή Σφυρηλάτησης, όπως αυτό διαφαίνεται από τον τρόπο που λειτουργούσαν και λειτουργούν ακόμη και σήμερα. Μεταδίδουν τη Διδασκαλία τους, κυρίως δια των Τελετουργιών. Μάλιστα δε, πιστεύω ότι πίσω από την εξωτερική πολλαπλότητα των τελουμένων ο τρόπος λειτουργίας είναι ένας, και ανάλογα με την εκάστοτε ανάγκη, έχει λάβει διαφορετικό προσανατολισμό.

Θα μπορούσε να υπάρξει η αντίρρηση, ότι οι μυήσεις των βαθμών, τελούνται άπαξ, αλλά εδώ ίσως έχουμε την περίπτωση της απώλειας στο πέρασμα των αιώνων, ορισμένων μυητικών πρακτικών. Αντί απαντήσεως, αναφέρω απλώς, ότι στην Αρχαιότητα τα Μικρά Μυστήρια λάβαιναν χώρα μια συγκεκριμένη περίοδο του έτους και τα Μεγάλα σε μian άλλη. Στην Αρχαιότητα οι μέρες των Μυήσεων, σχετίζονταν με τα Ηλιοστάσια και τις Ισημερίες, και κατά συνέπεια επαναλαμβάνονταν κυκλικά. Έτσι, και οι Μυήσεις εντάσσονταν στο σύστημα της Επανάληψης. Το ίδιο γίνεται μερικές φορές και σήμερα, όπως π.χ. στον ΕλευθεροΤεκτονισμό (Α.:Α.:Σ.:Τ.: του Καναδά). Επίσης, οι μυήσεις του

Πρώτου και του Δευτέρου Βαθμού, θα μπορούσαν να γίνονται σε μια τακτική περίοδο, και του Τρίτου σε άλλη τακτική περίοδο [πρλβ. Παπύς].

B) Τα Σύμβολα και οι Αλληγορίες:

Ας επιστρέψουμε όμως, στις Τελετουργίες. Αν προσπαθήσουμε να κάνουμε μια χονδρική ανατομία, μιας τελετουργίας, θα δούμε ότι περιέχει, κυρίως, δύο στοιχεία: τα «Σύμβολα» και τις «Αλληγορίες», πολλές φορές δε και «λεκτικούς τύπους» ή «ρητά», ή και χειρονομίες - βηματισμούς, και άλλα στοιχεία που μπορούν όμως να αναχθούν στα Σύμβολα και στις Αλληγορίες, ως εξειδικευμένες περιπτώσεις. Βλέποντας την ατέλεια και την αδυναμία της συνηθισμένης γλώσσας, οι Απεσταλμένοι, δηλαδή οι άνθρωποι κατείχαν αντικειμενική γνώση και ανώτερο Είναι, προσπάθησαν να μεταβιβάσουν «ακτίνες αλήθειας» με σύμβολα και αλληγορίες, ακόμη και με ρητά και να τα συνθέσουν σε ενιαίες Τελετουργίες, υπό την ιδέα της ενότητας.

Στις ανώτερες καταστάσεις συνείδησης του ανθρώπου, αφυπνίζονται και εκδηλώνονται οι ανώτερες λειτουργίες της ψυχής του. Δηλαδή, η ανώτερη συναισθηματική λειτουργία ή Διαίσθηση και ανώτερη νοητική ή Ενόραση (ή Έμπνευση ή Θεωρία). Ο σκοπός της Αλληγορίας ή του Συμβόλου είναι, να φτάσει στις ανώτερες λειτουργίες του ανθρώπου, να του μεταβιβάσει ιδέες απρόσιτες στη διανόηση και να τις μεταβιβάσει σε τέτοια μορφή που να αποκλείει την δυνατότητα της παρερμηνείας.

Οι Αλληγορίες προορίζονται κυρίως, για τη Διαίσθηση.
Τα Σύμβολα για την Ενόραση.

Η Ντιόν Φόρτσιουν επίσης, επισημαίνει: «*Λέγεται ότι η σκέψη αναπτύχθηκε από τη γλώσσα κι όχι η γλώσσα από τη σκέψη. Ό,τι είναι η οι λέξεις για τη σκέψη, είναι και τα σύμβολα για τη ενόραση. Μπορεί να φαίνεται περίεργο, αλλά το σύμβολο είναι προγενέστερο από την επεξήγησή του...*»

Γι' αυτό το λόγο, κάθε προσπάθεια να καταλάβει κανείς ή να εξηγήσει τις Αλληγορίες και τα Σύμβολα μόνον συγκινησιακά ή ορθολογιστικά, ή με τις εκφράσεις και τα λεγόμενα - που δίνουν μια περίληψη του περιεχομένου τους, είναι καταδικασμένη προκαταβολικά σε αποτυχία. **Πάντα υπάρχει η δυνατότητα να καταλάβει κανείς κάτι, αλλά μόνο με την κατάλληλη λειτουργία.** Η προπαρασκευή όμως, για να δεχτεί κανείς ιδέες, που ανήκουν στην «αντικειμενική γνώση», που είναι δυνατόν να του μεταβιβαστεί, πρέπει να ξεκινήσει από το νου, γιατί μόνο ένας νους κατάλληλα προετοιμασμένος - δηλαδή καθαρός και διαυγής, μπορεί να μεταβιβάσει αυτές τις ιδέες στα ανώτερα κέντρα του ανθρώπου, χωρίς να εισαγάγει στοιχεία ξένα προς αυτές. Οι συμβολισμοί δεν μεταβιβάζουν μόνον, ιδέες, που ανήκουν στην αντικειμενική γνώση, αλλά δείχνουν επίσης και τον δρόμο που οδηγεί σ' αυτήν, και που δεν είναι άλλος από την συναισθηματική και διανοητική Κάθαρση.

Η μεταβίβαση του νοήματος των συμβόλων, σ' έναν άνθρωπο που δεν τα έχει κατανοήσει μέσα του, είναι κάτι το αδύνατο. Αυτό ακούγεται παράδοξο, αλλά το νόημα ενός Συμβόλου και η αποκάλυψη της ουσίας του, μπορεί να δοθεί και να κατανοηθεί μόνον από έναν που, θα 'λεγε κανείς, ήδη γνωρίζει τι περικλείεται σ' αυτό το σύμβολο. Και τότε, το σύμβολο γίνεται γι' αυτόν μια σύνθεση της γνώσης του και του χρησιμεύει για να εκφράσει και να

μεταβιβάσει τη γνώση του, ακριβώς όπως έκανε κι εκείνος που το παρέδωσε. Έτσι, σύμβολο, παράδοση και διδασκαλία συνυφάνονται ως «μεταβίβαση».

Η σωστή κατανόηση των συμβόλων, δεν μπορεί να οδηγήσει σε διαφωνία. Βαθαίνει τη γνώση και δεν μπορεί να μείνει θεωρητική ή απλή «μάθηση», γιατί ενισχύει τον αγώνα του καθενός μας, για την πραγματοποίηση του Μεγάλου Έργου, δηλαδή για την ένωση της γνώσης και του είναι μας. Η καθαρή γνώση δεν μπορεί να μεταβιβαστεί, αλλά όταν εκφράζεται με σύμβολα, αυτά τη σκεπάζουν σαν μ' ένα πέπλο, παρ' όλο που ταυτόχρονα, αυτό το πέπλο γίνεται διαφανές για εκείνους που επιθυμούν και που καταλαβαίνουν πώς να το κοιτάξουν.

Οι «λεκτικοί τύποι» ή «τα ρητά» στη μύηση, ανήκουν στη συμβολική ομιλία, και ο σκοπός τους, είναι επίσης το να μεταβιβάσουν αντικειμενική γνώση ή μεθόδους προς αυτήν. Για παράδειγμα, αναφέρω τους παρακάτω: «Όπως άνω, αναλόγως και κάτω», «Γνώθι Σαυτόν», «Τάξις εκ του Χάους», «Γεννηθήτω Φως», «Εν τω Σταυρώ η Σωτηρία», «Γεννηθήτω! Φως! Ειρήνη!», «Δια του Σταυρού στο Ρόδο, μέσω του Ρόδου στον Σταυρό» κ.λ.π.

Ο απώτερος στόχος λοιπόν, είναι η γνώση μιας «νέας γλώσσας», που αποτελεί την «πύλη εξόδου» από την υποκειμενική γνώση, και την «πύλη εισόδου» από τον «κύκλο της Βαβέλ» ή της «σύγχυσης των γλωσσών» στον «Εσωτερικό Κύκλο της Ανθρωπότητας».

II) ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ:

A) Τα Σύμβολα:

Ο Συμβολισμός είναι η Ιερή Γλώσσα των Μυστών. Χρησιμοποιήθηκε ανέκαθεν από τους Μύστες για να αποκαλύψει, και όχι για να αποκρύψει, αλήθειες της «αντικειμενικής γνώσης», επειδή οι συνηθισμένες γλώσσες είναι υποκειμενικές και σχετικές, και κατά συνέπεια οι συνηθισμένες γλώσσες δεν μπορούν παρά να περιγράψουν την υποκειμενική αλήθεια, ή τη γνώση μιας κατώτερης λειτουργίας του ανθρώπου όπως η αίσθηση, το συναίσθημα ή η σκέψη.

Τα Σύμβολα διαιρούνται κατά διάφορους τρόπους. Ένας τρόπος είναι, ανάλογα με τις υλικές λειτουργίες του ανθρώπου, σε σύμβολα οπτικά ή «γιάντρα», σύμβολα ακουστικά ή «μάντρα» και σύμβολα κινητικά ή «μούντρα». Άλλος τρόπος είναι να τα ταξινομήσουμε ανάλογα με την ερμηνεία που επιδιώκουμε, σύμφωνα με το «κλειδί» του Λουί-Κλωντ ντε Σαιν-Μαρτέν, σε θεοσοφικά, κοσμοσοφικά και ανθρωποσοφικά, κ.λ.π.

Ένα θέμα που πρέπει να τονιστεί πριν προχωρήσουμε, είναι η διάκριση μεταξύ σημάτων ή σημείων και Συμβόλων. Τα σημεία ή σήματα, είναι συνθήκες ή συμβάσεις, όπου συμφωνούμε κάτι να σημαίνει κάτι άλλο, πολλές φορές ακόμη και άσχετα μεταξύ τους πράγματα. Τα παραδείγματα στη σημερινή εποχή είναι πολλά και ενδεικτικά αναφέρω τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, τα σήματα διαφόρων εταιρειών ή ενδυμάτων, κυρίως αθλητισμού και ποδοσφαιρικών ομάδων. Αντίθετα όμως, συμβαίνει στα Σύμβολα. Τι ανήκει σ' ένα σύμβολο;

Προφανώς δύο: το «συμβολίζον» και το «συμβολιζόμενο». Το συμβολίζον, είναι η υλική παράδοση. Το συμβολιζόμενο, ανάγεται στις ιδέες, στο υπεραισθητό και υπερλογικό άορατο. Τα σήματα ή σημεία της καθημερινής μας ζωής, είναι συνοπτικές ονομασίες ή απεικονίσεις υλικών πραγμάτων ή καταστάσεων, για πρακτικούς λόγους συντομίας και συνοπτικότητας. Αντίθετα δε, τα Σύμβολα είναι υλικές αναπαραστάσεις πραγματικοτήτων, που υπάρχουν στους ανώτερους κόσμους. Με το διαλογισμό που βασίζεται πάνω σ' ένα Σύμβολο, προκαλούνται ψυχικές ή πνευματικές δραστηριοποιήσεις, που ακτινοβολούν από και προς την συμβολιζόμενη ιδέα, αυτό δε το γεγονός καλείται βίωση του συμβόλου. Η ιδιότητα ενός Συμβόλου ως συνδετικού δύο κόσμων, διαφαίνεται και στο γεγονός ότι στους αρχαίους λαούς, σήμαινε τον «αρραβώνα».

Ωστε σκοπός του Συμβόλου είναι η αναγωγή μιας ψυχικής δόνησης (μέσω των αισθήσεων) προς το πνεύμα και το βίωμα μιας ενορατικής αλήθειας. Όποιος επιχειρεί να κατανοήσει το Σύμβολο διανοητικώς μόνον, ή προσπαθεί με τη διάνοια να εφεύρει Σύμβολα, αυτός συγχέει το Σύμβολο με το απλό σήμα. Αν τα Σύμβολα εκληφθούν ως σήματα για κάτι που δεν θέλουν κάποιοι να μάς πουν και το αποκρύπτουν, τότε τα Σύμβολα χάνουν τη δύναμη και την αξία τους και τότε εμφανίζεται το «μυστικό» των μνητικών σχολών, που από αδυναμία τους οι βέβηλοι νομίζουν ότι αποκρύπτουν ζηλόφθονα οι Μνημένοι.

Στον Ροδοσταυρισμό, στον ΕλευθεροΤεκτονισμό και στον Μαρτινισμό, όπως σ' όλες τις Παραδοσιακές Μνητικές Σχολές, τα πάντα έχουν συμβολικό χαρακτήρα. Ο «ναός», τα εργαλεία, η όλη διακόσμηση, οι τύποι του Τυπικού, εμείς οι ίδιοι με τους διάφορους βαθμούς και τίτλους μας, τα δρώμενά μας, η αμφίεσή μας, τα λεγόμενά μας...

Το ίδιο ισχύει και για όλα τα Ταγματικά κοσμήματα, εμβλήματα ή διακριτικά (ρεγκάλια & ινσίγκνια). Όταν εκλαμβάνονται ως συμβολικές παραστάσεις και αποτελούν το θέμα συγκεντρώσεως και διαλογισμού, τότε αποκτούν δική τους ακτινοβολία, η οποία ενορατικώς καταυγάζει το πνεύμα, του ψυχικά εξαγνισμένου μνημένου.

Η σύνδεσή μας με το Αόρατο - δια του Ανοίγματος των Εργασιών, μετατρέπει τον συνηθισμένο σύλλογο σε Στοά, την φιλική συγκέντρωση σε Αδελφότητα και τη φιλία σε Άλυσσο. Οι λέξεις καθιστούν το Άπειρο πεπερασμένο, τα Σύμβολα ανατείνουν το Πνεύμα προς το Βασίλειο της Άφατης Αλήθειας.

Αλλά, ας δούμε τώρα μερικές ειδικές περιπτώσεις:

- 1) Οι Αριθμοί. Είναι τα πιο αφηρημένα από όλα τα Σύμβολα. Οι αριθμοί εκτός από ποσότητα, εκφράζουν ποιότητα, δύναμη, και ανώτερες οικουμενικές πνευματικές αρχές και ιδέες. Οι Τέκτονες ή οι Μαρτινιστές, χαιρετίζονται «*δια των αριθμών που τους είναι γνωστοί*». Ο Ροδοσταυρισμός, ο ΕλευθεροΤεκτονισμός και ο Μαρτινισμός, ενεργούν σε όλα, με βάση καθορισμένους αριθμούς και προσάπτουν τις ειδικές γνώσεις κάθε βαθμού επί της Αριθμοσοφίας.
- 2) Τα Σχήματα: Αποτελούν γραμμικό συμβολικό καθορισμό μιας σύλληψης. Ειδικές περιπτώσεις σχημάτων είναι τα Γεωμετρικά Σχήματα, όπως: η τελεία, ο κύκλος, η γραμμή, το τρίγωνο, το τετράγωνο, οι τρεις τελείες του ΕλευθεροΤεκτονισμού, οι έξι τελείες του Μαρτινισμού, κλπ, ή

Σχήματα που υποκρύπτονται πίσω από αντικείμενα, όπως: ο σταυρός, το ρόδο, ο διαβήτης, ο γνώμονας, ο κανόνας, η σφύρα, οι Στήλες κλπ. Και τα ονόματα επίσης όταν αποκρυσταλλώνονται δια της γραφής, γίνονται σχήματα, και συνοψίζουν τον χαρακτήρα του όντος ή τις ιδιότητες του πράγματος που το φέρει. Αυτό υπήρχε στις αρχαίες γραφές, που σήμερα θεωρούνται «ιερές», όπως τα εβραϊκά, τα ελληνικά, τα λατινικά, τα αραβικά, τα σανσκριτικά, τα κινεζικά, κ.α. Παράδειγμα το Ιερό Τετραγράμματο, το Ιερό Πενταγράμματο, η λέξη ΙΧΘΥΣ, κλπ.

- 3) Τα Αρκάνια ή οι Αρκάνες: είναι παρουσιάσεις ενός Συνόλου Συμβόλων, που συνοδεύεται ή όχι, από λεκτικούς τύπους ή ρητά, σε μορφή Πινάκων, Εικόνων ή Παραστάσεων, και αποσκοπούν στο να συμπυκνώσουν ολόκληρη Διδασκαλία. Το Αρκάνιο είναι μια σύνοψη, την οποία ο μαθητής συμβουλευεται διαρκώς. Για παράδειγμα: Αρκάνιο μέσα στη Στοά/Επτάδα είναι ο Τάπητας ή ακόμη και η επίπεδη εικόνα που δίνει η Ανατολή, σ' έναν που την ατενίζει από τη Δύση. Αρκάνια επίσης είναι και οι Κάρτες του Ταρώ και το Δέντρο της Ζωής της Καμπαλά.
- 4) Το Έμβλημα (ή Πεντάκλειο): είναι ειδική περίπτωση Αρκανίου. Είναι συμβολική αναπαράσταση, που χρησιμεύει ως σημείο αναγνώρισης μεταξύ των προσώπων που πρεσβεύουν την ίδια ιδέα ή την ομολογία πίστεως. Είναι ο μάρτυρας και το συμβολικό ενωτικό σημείο μεταξύ μας και των ανωτέρων δυνάμεων.
Δια της συνειδητής ταυτίσεως με το Έμβλημα, επιδιώκεται η εξίσωση με τον υπό του Συμβόλου υποσημαινόμενο Ανώτερο Νόμο. Όταν μια συσσωμάτωση ατόμων, συγκεντρώνεται υπό την αιγίδα ενός Συμβόλου, επιτυγχάνεται μια ευρείας κλίμακας ομόνοια και αρμονία, οπότε ο Νόμος που εκφράζεται από το Έμβλημα, λαμβάνει θέση ιθύνουσας σκέψης ή ιδέας. Για παράδειγμα: το Έμβλημα του Ροδοσταυρισμού παγκοσμίως είναι το σύμπλεγμα του Σταυρού με ένα ή περισσότερα Ρόδα, το Έμβλημα του Μαρτινισμού παγκοσμίως είναι το σύμπλεγμα των δύο Τριγώνων με τον Σταυρό στο κέντρο, εγγεγραμμένα όλα σ' έναν Κύκλο, το Έμβλημα του Τεκτονισμού παγκοσμίως είναι το σύμπλεγμα του διαβήτη με το γνώμονα και στο κέντρο το φωτοβόλο γράμμα G/Γ, [βλ. την έννοια του «Εγρηγορότος»]. Επίσης, υπάρχουν Εμβλήματα σε Λάβαρο, ή ακόμη υπάρχουν και τα Εμβλήματα του κάθε βαθμού ξεχωριστά, σε κόσμημα, πίνακα ή περιζώμα.

B) Οι Αλληγορίες:

Και αυτές επίσης έχουν πάρει εξειδικευμένες μορφές, μέσα σε κάθε μυητική σχολή, αλλά ακόμη και στις περιπτώσεις, όπου απευθύνονται προς αμήτους ή και βέβηλους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ανήκουν οι Παραβολές, οι αλληγορικές Διηγήσεις, τα μεγάλα ή μικρά Έπη, τα Παραμύθια και τα Αινίγματα (όπως στις Σούφικες παράδοξες ιστορίες ή στα «Κοάν» του Ζεν). Εσωτερικές μορφές Αλληγορίας είναι οι Ταγματικές Παραδόσεις, οι Μύθοι, οι Θρύλοι, καθώς και τα Οραματικά Όνειρα.

Ενώ οι ίδιες οι Αλληγορίες απευθύνονται στη Διάισηση, περιέχουν όμως πολλές φορές και Σύμβολα, που όπως είπαμε απευθύνονται στην Ενόραση.

- 1) Η Αλληγορία: από το (άλλος + αγορεύω), είναι το να λέει κανείς άλλα και άλλα να υπονοεί δια των λεγομένων του. Οι αλληγορίες ωθούν τον προετοιμασμένο προς την αποκάλυψη.
- 2) Η Παράδοση: είναι το μέρος της Αλήθειας που μεταδίδεται αλληγορικά, και γίνεται αντιληπτό και κατανοητό μόνον, από έναν ορισμένο αριθμό ανθρώπων, κατάλληλα προετοιμασμένων για αυτήν.
- 3) Ο Μύθος: είναι αλληγορική αφήγηση, παλιότερα προφορική και αργότερα γραπτή, που προορίζεται να παραστήσει με υλικές εικόνες μιαν αλήθεια πνευματικής τάξης. Ο Μύθος είναι ένας από τους μυσταγωγικούς τρόπους αποκαλύψεως της Αλήθειας, η οποία για κείνον που ζει εσωτερικά την αφήγηση, αποκαλύπτεται με τη Διάισηση. Οι πλέον αφηρημένες ιδέες και συλλήψεις, παρουσιάζονται υπό την μορφή ανθρώπων, ζώων, φυτών, ορυκτών, τεράτων ή άλλων υλικών καταστάσεων ή δράσεων. Έργο δε του μυημένου είναι να υπεισέλθει, όχι διανοητικά ή επιστημονικά, αλλά Διαισθητικά στην υπό τον μύθο αλληγορούμενη αλήθεια.
Από μια άποψη, οι αλληγορίες και οι μύθοι στην ανώτερη όψη τους, δεν είναι παρά ένας τρόπος περιγραφικής απόδοσης ή ακόμη και ερμηνείας ενός Συμβόλου. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το Σύμβολο είναι το γένος, ενώ ο Μύθος είναι το είδος.
Ο Μύθος δεν έχει καμιά σχέση με το μύθευμα. Ενώ η ρίζα της λατινικής λέξης: Fabula (= μύθευμα) προέρχεται από το ρήμα Fari που σημαίνει ομιλώ, τουναντίον η ρίζα της λέξης: μύθος προέρχεται από το ελληνικό ρήμα «μύω», που προκειμένου περί αφηγήσεως, έχει την σημασία του «σιγώ».
- 4) Ο Θρύλος: δεν είναι παρά ένας Μύθος, ο οποίος χρησιμοποιεί ιστορικά δεδομένα σε τμήματα της αφήγησής του, ή απλώς ξεκινά από αυτά, για να προεκταθεί σ' ένα μη ιστορικό τμήμα μυθικό.

Με τη μελέτη των αλληγοριών, των μύθων και των θρύλων και με την ερμηνεία τους από μυσταγωγική άποψη, ο άνθρωπος εγκαταλείπει το γήινο επίπεδο της αίσθησης και με τη βοήθεια των ψυχικών του δυνάμεων, που τον αναρπάζουν προς τις σφαίρες του νοητού Κάλλους, το πνεύμα του φωτίζεται και αφυπνίζεται από την αγνή Αλήθεια και γίνεται ικανός να διακρίνει τη Σοφία σε όλο της το Κάλλος.

Εδώ πλέον είναι περιττό να φέρω Ροδοσταυρικά, Τεκτονικά ή Μαρτινιστικά παραδείγματα, διότι το παν σ' αυτά τα Τάγματα είναι αλληγορικό και ο κάθε βαθμός έχει τους μύθους και τους θρύλους του. Αυτοί άλλωστε αποτελούν και τη βάση της διδασκαλίας τους. Για παράδειγμα: ο Ροδοσταυρικός Θρύλος του «Τάφου του Κρίστιαν ΡόζενΚρόϋτς», ο ΕλευθεροΤεκτονικός Θρύλος του «Αρχιτέκτονα του Ναού Χιράμ-Αμπίφφ», ο Θρύλος των «Ανωτέρων Αγνώστων» και η Θρυλική Ζωή του «Αγνώστου Φιλοσόφου» στον Μαρτινισμό.

Γ) Τύποι (ή Ρυθμοί) και Τελετουργίες: (Rites – Ceremonies)

Και αφού κάναμε όλη αυτή την ανατομία, ας ξανασυνθέσουμε όλα όσα παρουσιάσαμε, στον φυσιολογικό οργανισμό τους που είναι η Τελετουργία. Θα πρέπει να κάνουμε όμως, μια πολύ σπουδαία και σημαντική διάκριση. Αυτή δε, αφορά τους Τύπους και την Τελετουργία.

- 1) Ο Τύπος, ίσως να ήταν καλύτερη απόδοση ως: Αποτύπωση ή Ρυθμός, (Ritus, Rita, Riten, Rite, Ritual=Τυπικό) είναι το Σύμβολο, οποιασδήποτε μορφής, που έχει ενταχθεί μέσα σε μια Τελετή, Τελετουργία ή Λειτουργία, με σκοπό να επιτύχει την μεταβίβαση της «πνευματικής δύναμης ή ενέργειας», που διαθέτει και μεταβιβάζει μια κανονικά ιδρυμένη Μυητική Σχολή ή Τάγμα. Οι Τύποι λοιπόν, είναι το μέσον δια του οποίου επιτυγχάνεται η μεταβίβαση της μυητικής «ώσης ή παλμού ή δόνησης», η παλμοδότηση μιας πνευματικής «επήρειας» και η εισδοχή του νεομύητου στην Άλυσσο των Μυημένων. Οι Τύποι είναι το υπερανθρώπινο στοιχείο των Μυητικών Ταγμάτων. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στον μυημένο μιας σχολής να υπερβεί την ανθρώπινη κατάσταση και να αναχθεί σε υπερ-ανθρώπινη συνείδηση. Η ένωση αυτή, δεν εκδηλώνεται πάντα αμέσως και δεν γίνεται αντιληπτή από κάθε νεόφυτο. Μπορεί να χρειαστεί μακρύς χρόνος, μέχρις ότου ο καθείς αισθανθεί την αποτελεσματικότητα του Τυπικού. Εν τούτοις κάθε γνήσιος «μυητικός Τύπος» είναι πάντοτε δραστικός, υπό την προϋπόθεση βέβαια, ότι αυτός μεταβιβάζεται «δια ζώσης» από κανονικά Μυημένους Διδασκάλους-Μυητές και ο δεχόμενος την επήρεια είναι μυήσιμος δηλαδή, επιδεκτικός μύησης. Αυτό γίνεται με βάση εσωτερικούς νόμους και γι αυτό χωρίς την επαρκή γνώση των νόμων αυτών, απαγορεύεται να επιφέρουμε οποιαδήποτε αλλαγή στους Τύπους. Για παράδειγμα, τεκτονικοί τύποι είναι: ο Κεραμιστής του κάθε βαθμού: τα σημεία, οι βηματισμοί, οι χειραψίες, οι λέξεις, ο Τύπος καθιέρωσης του κάθε βαθμού, οι ειδικές Κινήσεις μιας τελετής, οι κρούσεις χεριών ή σφυρών ή ράβδων, η αφή των φώτων, οι θυμιάσεις, το βλέμμα, τα λόγια, η πνοή, η χειροτονία, η χρίση, κλπ. Για να γίνει καλύτερα αντιληπτή η υπερβατική ισχύς των Τύπων, θα αναφερθούμε σ' ένα παράδειγμα από τον Τεκτονισμό. Ένας Τέκτονας μπορεί να παύσει να παρευρίσκεται στις Εργασίες της Στοάς του ή να παραιτηθεί. Παρά τούτα ουδέποτε παύει να είναι Τέκτονας. Αν δε ποτέ επανέλθει στον Τεκτονισμό δεν χρειάζεται να μυηθεί εκ νέου. Οι Άγγλοι έναν τέτοιο Τέκτονα, τον αποκαλούν «Unattached Mason» (μη-προσαρτημένος Τέκτων), δεν παύουν όμως να τον θεωρούν ως Τέκτονα. Επίσης, σε αρχαιότερους κανονισμούς, στον Τεκτονισμό και στον Μαρτινισμό, ένας Μέγας Διδάσκαλος, μπορεί να καταστήσει κάποιον, τιτλούχο του ανωτάτου βαθμού του Τάγματος «επί τη θέα». Οι μυητικοί «Τύποι» του πλέον υψηλού επιπέδου ενός Τάγματος/Τύπου, είναι επίσης γνωστοί και ως **“Arcana Arcanorum”** (όπως στον A.:A.:A.:T.:M.:M.:).
- 2) Αντιθέτως, η Τελετουργία ή Τελετή ή Λειτουργία, περιβάλλει το Τυπικό ή τους Τύπους, και δεν έχει υπερ-ανθρώπινη προέλευση ή ισχύ. Αποτελεί ένα είδος πλαισίου ή πολυτελούς κάδρου, για τους Τύπους, ώστε να πληροφορήσει τη διάνοια και το συναίσθημα, ότι αυτό που οι αισθήσεις αντιλαμβάνονται, δεν ανήκει στη γήινη τάξη πραγμάτων. Ο τυπολογικός πυρήνας μιας τελετουργίας αποτελεί την ουσία της. Δυστυχώς, πολλές φορές, δίνουμε περισσότερη σημασία στην πολυτέλεια, στην λαμπρότητα, στην υποβλητικότητα και στο πομπώδες ύφος μιας τελετής και **χάνουμε την «ουσία», που είναι οι «τύποι»**. Ακόμη και η πλουσιότερη και υποβλητικότερη τελετή, μπορεί να είναι χωρίς αποτέλεσμα επί της πνευματικής σφαίρας. Μια τελετή μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνον επί της ψυχολογικής σφαίρας, και αυτό είναι το μόνο σημείο, που μπορεί να

κατευθύνει και να επηρεάσει ένας Τελετουργός. Ας τονίσουμε δε, ότι **υπάρχουν τελετές χωρίς τύπους, όπως επίσης και τύποι χωρίς τελετές.** Οι τελετουργίες υπάρχουν για την «σχετική συνειδητότητα» των ανθρώπων και όχι για να είναι αποτελεσματικοί οι τύποι. Ωστε οι τελετουργίες παίζουν ένα νόμιμο ρόλο, όταν χρησιμεύουν ως γέφυρες, μεταξύ της «σχετικής συνειδητότητας» και του τυπολογικού πυρήνα. Δεν πρέπει λοιπόν, να δίνεται σ' αυτές το μεγαλύτερο βάρος.

Τέλος, θέλω να αναφέρω μια ακόμη παρανόηση. Λέμε ότι πρέπει να αποφεύγουμε την «τυπολατρεία», τους «τύπους», κλπ. Πρόκειται για μια παρέκκλιση λόγω παρεξηγημένης και ατυχούς μετάφρασης στα ελληνικά των λέξεων: rite & ritual. Κανονικά θάπρεπε να αποφεύγουμε την «τελετολατρεία» (ceremonialism) και την δεισιδαίμονη πρακτική του «γράμματος» των τελετών, με απώλεια του «πνεύματος» των Τύπων (Rites - Rituals). Και ας μην ξεχνάμε ότι αυτός καθ' αυτός ο χαρακτηρισμός των μειζόνων ΕλευθεροΤεκτονικών Οργανισμών είναι Rite=Τύπος π.χ. Σκωτικός Τύπος (Scottish Rite). Αν καταργήσουμε τους Τύπους καταργήσαμε αυτήν καθ' αυτήν την Τεκτονική Μύηση και το υπερανθρώπινο στοιχείο της.

Μαζί με την «τελετολατρεία», νιώθω ακόμη την ανάγκη να αναφερθώ και στην αποφυγή της σύγχυσης μεταξύ ενός Μυητικού Τυπικού και των Διοικητικών Εργασιών. Αποτελεί «πτώση» στην σημερινή λειτουργία ορισμένων Ταγμάτων, το ότι τα σημερινά Μέλη τους, αξιολογούν ως περισσότερο σημαντικά «τα εκσυγχρονισμένα καταστατικά και τους κανονισμούς», παρά τα, έστω και λογοκριμένα και κακομεταφρασμένα «Τυπικά» τους.

Συμπερασματικά πάντως, όταν αναφερόμαστε στη Μύηση, σε μια Τελετουργία ή Τελετή, θα την εννοούμε πάντοτε μαζί με τον Τυπολογικό της Πυρήνα.

Επίλογος:

Το **Τελετουργικό Τυπικό** λοιπόν, βασίζεται σε μια εξω-χρονική αντίληψη της δράσης, σταθεροποιημένης σ' ένα αιώνιο παρόν, όπου όλα μπορούν να επαναληφθούν, όχι όμως με τον τρόπο που η σύγχρονη επιστήμη προϋποθέτει για το πώς είναι δυνατό ένα πείραμα, αλλά με ακόμη περισσότερη αξία, αφού, μια τελείως όμοια επανάληψη απαιτεί μίαν «έξοδο από τον χρόνο», πράγμα που μονάχα η Παραδοσιακή Τελετουργία μπορεί να πραγματοποιήσει.

Η Ντιόν Φόρτσιουν επίσης, επισημαίνει σχετικά: «*Ό,τι είναι για τον Ανατολικό ο Διαλογισμός, είναι για τον Δυτικό η Τελετουργία.*»

Ο Γκαίτε έγραψε ότι: «*στο Σύμβολο, το συγκεκριμένο αντιπροσωπεύει το γενικό, όχι σαν όνειρο ή σαν ίσκιος, αλλά σαν ζωντανή και στιγμιαία αποκάλυψη του ανεξιχνίαστου.*».

Ο Κόλεριτζ, κάνοντας αναφορά στο Σύμβολο, θα πει ότι μετέχει στην «*πραγματικότητα, την οποία καθιστά κατανοητή. Και ενώ δηλώνει το σύνολο, το ίδιο παραμένει ένα ζωντανό τμήμα εκείνης της ενότητας της οποίας είναι αντιπρόσωπος.*».

Ο Λάντριτ με τη σειρά του έγραψε ότι: «*ο συμβολισμός είναι η επιστήμη των*

σχέσεων που ενώνουν τον Θεό με τη Δημιουργία, τον υλικό κόσμο με τον υπερφυσικό κόσμο. Η επιστήμη της αρμονίας που υπάρχει ανάμεσα σε ξεχωριστά σημεία του απείρου (σχέσεις και αναλογίες) μέσα στην πορεία της ένωσης.».

Ενώ περισσότερο πιστός στις παραδοσιακές έννοιες της Ερμητικής Φιλοσοφίας, ο Ρενέ Γκενόν επεσήμανε: «Το πραγματικό θεμέλιο του συμβολισμού είναι η αντιστοιχία που συνδέει μεταξύ τους όλα τα επίπεδα της πραγματικότητας και προεκτείνεται, κατά συνέπεια, από το σύνολο του φυσικού κόσμου στον υπερφυσικό. Εν ονόματι αυτής της αντιστοιχίας, η Φύση ολόκληρη δεν είναι άλλο παρά ένα Σύμβολο, δηλαδή δεν παίρνει το πραγματικό της νόημα παρά μόνο όταν τη βλέπουμε σαν στήριγμα εξύψωσης στη γνώση των υπερ- φυσικών ή “μεταφυσικών” αξιών, με την πραγματική έννοια αυτού του όρου, που, κατά λέξη, σημαίνει την ουσιαστική λειτουργία του Συμβόλου... Το Σύμβολο θα πρέπει να είναι πάντα υποδεέστερο από το συμβολιζόμενο, κάτι που εκμηδενίζει όλες τις νατουραλιστικές αντιλήψεις για το συμβολισμό».

Ας κλείσουμε, τέλος, την αποψινή μας «ομιλία» ή «αρχιτεκτονικό τεμάχιο», με τα παρακάτω λόγια, του αγαπητού μας Διδασκάλου Πέτρου Γράβιγγερ:

«Η υψηλότερα τέχνη του να ζήσωμεν εν σύμβολον, είναι το να βιώσωμεν ημάς τους ιδίους ως σύμβολα. Εάν επιτύχωμεν τούτο τελείως, συνεπάγεται το κατόρθωμα τούτο, μίαν άρρητον και απερίγραπτον ανάδυσιν ημών εν Θεώ, ομοίαν της οποίας ολίγοι μόνον κατά τας χιλιετηρίδας επέτυχον, και η οποία διεμόρφωσε την πνευματικότητα πολλών εκατομμυρίων ανθρώπων και παρώθησεν αυτούς εις το να επιζητήσουν την Λύτρωσιν».

Σαρ Σολάρις
Ιωάννινα 1988

ΤΥΠΟΙ (RITES - ΡΥΘΜΟΙ)

ΟΡΑΣΗ:
ΕΝΟΡΑΣΗ

ΑΚΟΗ:
ΔΙΑΙΣΘΗΣΗ

ΚΙΝΗΣΗ:
ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ

ΑΙΣΘΗΣΗ:
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ -
ΣΚΕΨΗ

ΣΥΜΒΟΛΑ	ΑΛΛΗΓΟΡΙΕΣ	ΔΡΩΜΕΝΑ	ΤΕΛΕΤΕΣ
1. ΑΡΙΘΜΟΙ 2. ΣΧΗΜΑΤΑ (Γεωμετρικά Φυσικά Τεχνητά) 3. ΑΡΚΑΝΙΑ 4. ΕΜΒΛΗΜΑΤΑ 5. ΤΥΠΟΣ - ΤΕΛΕΣΜΑ ΡΥΘΜΟΣ (Παλμός) (RITA: σανσκριτικά RITUS: λατινικά RITE: αγγλικά) RITUAL = Τυπικό	1. ΠΑΡΑΔΟΣΗ 2. ΘΡΥΛΟΣ 3. ΜΥΘΟΣ 4. ΠΑΡΑΒΟΛΗ - ΑΙΝΙΓΜΑ 5. ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ 6. ΕΠΗ 7. ΡΗΤΑ 8. ...		ΦΟΡΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ «ΤΥΠΟΛΑΤΡΕΙΑ» = =ΦΟΡΜΑΛΙΣΜΟΣ = =«ΤΕΛΕΤΟΛΑΤΡΕΙΑ » (Ceremonialism)

ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟ ΤΥΠΙΚΟ (ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΜΕ:)

ΣΟΦΙΑ	ΚΑΛΛΟΣ	ΙΣΧΥΣ
↓ «Μαθηματική Ακρίβεια»	↓ «Καλλιτεχνική Ευαισθησία»	↓ «Θρησκευτική Ευλάβεια»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Κ.Γκ.Γιούνγκ: «Οι Ψυχολογικοί Τύποι».
2. Π.Οουσπένσκυ: «Αναζητώντας τον Κόσμο του Θαυμαστού».
3. Ρ.Γκενόν: «Επισκοπήσεις επί της Μυήσεως».
4. R.Guenon: "Symbols of Sacred Science".
5. Alexander Roob: «Αλχημεία και Μυστικισμός».
6. Παπύς: «Δοκίμιον Συνθετικής Ανθρωπογνωσίας».
7. Παπύς: «Τι οφείλει να γνωρίζει ο Διδάσκαλος Τέκτων».
8. Luc Benoit: «Εσωτερισμός».
9. Ντιόν Φόρτσιουν: «Η Μυστική Καμπαλά».

Σαρ Σολάρις

